

EU boří mýtus o Orbánovi historickým rozhodnutím o přistoupení Ukrajiny

P politico.eu/article/eu-busts-the-orban-myth-with-historic-decision-on-ukraine-accession

Barbara Moens, Jacopo Barigazzi, Aitor Hernández-Morales

December 15, 2023

EU se léta potýká s tím, jak se vypořádat se střetem Orbánovy vlády s evropskými institucemi a s její snahou o omezení právního státu a svobody médií na domácím trhu | Omar Marques/Getty Images

Viktor Orbán nečekaně ustoupil a odmítl ustoupit v první den summitu Evropské rady.

Lídrři EU se ve čtvrtek dohodli na zahájení přístupových rozhovorů s Kyjevem, čímž učinili definitivní krok k integraci Ukrajiny do evropského projektu tím, že obešli nejbližšího spojence Moskvy v bloku: maďarského premiéra.

Nedohodli se však na balíčku pomoci pro Ukrajinu ve výši 50 miliard eur a na novém projednání sdíleného rozpočtu EU. Toto rozhodnutí bylo odloženo na lednové mimořádné setkání lídrů, řekl novinářům na konci prvního dne summitu předseda Evropské rady Charles Michel.

„Dvě ústupky na jednom summitu byly příliš mnoho na to, abychom je mohli prodat doma v Maďarsku,“ řekl jeden z úředníků informovaný o jednáních. Nizozemský premiér Mark Rutte v pátek brzy ráno řekl novinářům, že je optimistický, že rozpočtové dohody by mohlo být dosaženo v lednu.

Může se vám líbit

Scholz dostane Orbána z místnosti, aby zahájil jednání o členství Ukrajiny.

Podle Hans von der Burchard

Od Meloniho po Putina, hodnocení globálních BFF Rishi Sunaka

Podle Andrew McDonald

4 členové Hamasu zatčeni v EU kvůli podezření z teroristického spiknutí proti Židům

Podle Nicolas Camut

Klíčové bylo rozhodnutí o rozšíření, zahájit rozhovory s Ukrajinou a Moldavskem. Tak důležité, že Michel učinil neobvyklý krok a osobně se ukázal v tiskové oblasti, kde čekají desítky akreditovaných reportérů, aby to osobně oznámili. Byl to „historický okamžik,“ řekl.

Poselství Bruselu Kyjevu, Moskvě a Washingtonu: EU bude nadále podporovat Ukrajinu a přibližovat ji k bloku – i když se USA snaží získat svůj vlastní balíček pomoci prostřednictvím Kongresu a Ukrajina bojuje o překonání patové situace na bojišti.

Vůdci EU zmařili týdny vehementních hrozeb ze strany Orbána, aby vetoval všechna rozhodnutí související s Ukrajinou v rámci Evropy Rada v první den summitu. Německý kancléř Olaf Scholz však v překvapivém, předem dohodnutém kroku navrhl Orbánovi, aby opustil zasedací místnost, aby vůdci mohli v jeho nepřítomnosti technicky učinit jednomyslné rozhodnutí.

Před summitem byli někteří vysocí představitelé EU a diplomaté pozitivnější, že v Orbánových vznětlivých postojích vůči Ukrajině byl prvek divadla.

„Malá země, jako je Maďarsko, nemohla politicky moc udělat, aby se skutečně postavila tak důležitému rozhodnutí,“ řekl jeden z diplomatů EU.

I když jeho odchod umožnil vůdcům EU dát Ukrajině zelenou, Orbánovi to nezabránilo v tom, aby dohodu poté veřejně praštil, a řekl, že Maďarsko „nechtělo být součástí tohoto špatného rozhodnutí!“

EU se roky potýkala s tím, jak se vypořádat se střetem Orbánovy vlády s evropskými institucemi a s její snahou omezit na domácím trhu právní stát a svobody médií. Když Brusel zadržel fondy EU z Maďarska, Orbán se odrazil tím, že v Evropské radě použil hrozbu veta, aby získal ústupky.

Maďarský lídr se ale zřejmě ve čtvrtek sám dobrovolně vzdal svého veta na Ukrajině.

Vůdci a diplomaté EU popřeli, že by Orbánovi poskytli jakékoli kompromisy za opuštění místnosti v klíčovou chvíli. Přesto předsedkyně Evropské komise Ursula von der Leyenová, která je v hlavní pozici pro druhé funkční období po červnových volbách do EU se vzdal politického kapitálu v klíčovém okamžiku, aby uklidnil odpor Maďarska k zahájení rozhovorů s Ukrajinou.

Začátkem tohoto týdne Evropská komise odblokovala 10,2 miliardy EUR ve zmrazených fondech soudržnosti EU vyčleněných pro Maďarsko, což je krok, který Komise trvala na nezávislosti od Orbánových hrozeb blokovat přístupový proces Ukrajiny. Tento krok vyvolal kakofonii kritiky ze strany klíčových hlasů v Evropském parlamentu i mimo něj.

Přestože lídři EU překonali počáteční překážku na cestě Ukrajiny ke členství v Unii, Orbánův ústup nezajišťuje, že bude Kyjev vpuštěn do klubu.

Maďarsko stále může zasáhnout do mnoha zbývajících kroků, které vyžadují jednomyslnost.

"Bude to čistá agónie a pravděpodobně se vrátí, aby nás kousl," řekl představitel EU. "Ale alespoň jsme to zvládli, i když je to trochu surrealistické."

Hans von der Burchard, Clea Caulcutt, Gregorio Sorgi, Nicholas Vinocur, Jakob Hanke Vela, Camille Gijs, Nicolas Camut, Claudia Chiappa, Laura Hülsemann, Victor Jack, Joshua Posaner a Wilhelmine Preussen přispěli reportážemi.